

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2017-05-05

Närvarande: F.d. justitieråden Gustaf Sandström och Lena Moore samt justitierådet Ingemar Persson.

Tydligare befogenheter för polisen när beslut om avvisning eller utvisning verkställs

Enligt en lagrådsremiss den 27 april 2017 har regeringen (Justitiedepartementet) beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i utlänningslagen (2005:716),
2. lag om ändring i lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av rättssakkunnige Örjan Johansson.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Förslaget till lag om ändring i utlänningslagen

9 kap. 12 §

I den allmänna motiveringen redovisas att den som omhändertas inte ska kunna hållas i förvar. Med hänsyn till att polislagen i övrigt är tillämplig på polisens tvångsåtgärder bör den frågan behandlas även i författningskommentaren och då särskilt redovisas hur den nya bestämmelsen förhåller sig till 17 § tredje meningen polislagen som ju tillåter att den som omhändertagits enligt polislagen "vid omhändertagande enligt denna lag" under vissa förutsättningar får tas i förvar (jfr prop. 1996/97:175 s. 81).

9 kap. 13 §

Den rubrik som föregår paragrafen svarar bara delvis mot innehållet i paragrafen. Lagrådet föreslår att rubriken ges lydelsen "Andra åtgärder för att möjliggöra verkställighet". Om det förslaget följs föranleder det en konsekvensändring i lagförslag 2.

10 kap. 13 §

I remissens lagförslag saknas en tidsfaktor (från det att ... till dess att) för återvändarfallen. Punkten 2 är dessutom otymplig redan som den är. Lagrådet föreslår att återvändarfallen behandlas i en egen punkt, att preciseringen i punkten 2 bryts ut och placeras i ett nytt stycke och att paragrafen formuleras enligt följande.

Polismyndigheten är handläggande myndighet

1. från det att en utlänning begär att få resa in i landet och till dess att ett ärende som ska prövas av Migrationsverket tas emot av verket eller utlänningen har lämnat landet,

2. från det att myndigheten tar emot ett beslut om avvisning eller utvisning för verkställighet till dess att verkställighet har skett, *och*

3. från det att en utlänning efter verkställighet har återvänt till Sverige, om beslutet ska verkställas på nytt, till dess att verkställighet har skett.

Första stycket 2 och 3 gäller även om ärendet är föremål för prövning enligt 12 kap. 18–20 §§, dock inte under den tid då beslutet inte får verkställas på grund av ett beslut om inhibition eller ny prövning.

Även Säkerhetspolisen kan vara handläggande ... första stycket 2 och 3.

10 kap. 21 §

Placering i en kriminalvårdsanstalt, ett häkte eller en polisarrest av transporttekniska skäl sker enligt vad som redovisas i remissen med stöd av 20 § första stycket 3, ”det annars finns synnerliga skäl”.

Genom den föreslagna bestämmelsen skulle denna praxis ges ett indirekt lagstöd. Det är bättre om saken regleras, och tidsbegränsas, direkt i 20 § första stycket genom en ny punkt före nuvarande punkt 3 enligt följande (och med en följdändring i andra stycket).

*3. det är nödvändigt av transporttekniska skäl, dock längst i tre dygn, eller
4. det annars finns synnerliga skäl.*

12 kap. 14 §

Det finns inget behov av att ändra formuleringen i paragrafens fjärde stycke. Den nuvarande formuleringen, ”om det kan antas att tvång kommer att behövas”, är dessutom bättre än den föreslagna.

Förslaget till lag om ändring i lagen om särskild utlänningskontroll

Lagrådet lämnar förslaget utan erinran, se dock kommentaren vid 9 kap. 13 i lagförslag 1.